

Kraméry husoň Čísařské frádl. Vlastensté Noviny.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Roku 1791.

W Sobotu

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Nro. 46.

dne 12 Listopadu.

Četij ročuj běh.

ORAVSKÉ
MÚZEUM

S nevyhöšším čísařským královským Powolenjem.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Nozličné politické zprávy.

Znamenitý Hrdina, Rnije Čes-
gorowic (Girj) Potemkyn Taurycewsky, cys. Rusty pol-
nj Marssalek, Heytman na-
dewsemi Rozáky, a nevyhöšsi Wüdce
po wodě y po peroné zemi proti Ture-
ckému dworu, vymřel dne 16 října toho
roku w 52ti letech wěku swého, 35 wer-
sstu *) od Jasy na cestě, když se do Uly-
kolewsky při řece Bogu wezti dal. On
byl předejm dlanho nemocen, a tuto
cestu wzal před sebe proti wůli lékařů,
neboť se dominoval, že mu tamto powez
říj lepe slaužiti bude; wssak ale swé
žádosti nedosel; druhého dne w ney-
věrissi mdlobě žádal, aby ho z kočáru
wynesti, a pod siserým nebem na modra-

cy ducha swého wypustil; w té zemi,
kterauž swau rukau wybogował, prve
než zase Turkum nawrácena byla. To-
muto slawnému Slowanskému Hrdino-
wi welikomocná Čáronna wssecko plno-
mocenstwji odewzdala, aby po wuli swé
budi pokog, a to pod gatými koli wý-
minkami, s Turky včinil, aneb také dale
proti nim wálku wedl; také pro tohoto
nepremoženého Reka w Petrohradu pa-
lác stavěti dává, kterýž čtyřikrát sto
tisíců rublů státi bude. Než oběho we-
lity Potemkyn nedočkal, a w plnych le-
tech wěku swého byl od smrti přemožen,
gehož nepřátelé nižádnau sylau přemocy
nemohli. Památku tohoto slawného
Slowanského Hrdiny budiž mezy nám

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

Slowanskými Čechy na věčné časy slaz
wena! — P. O. HVEZDOSLAVA
Tělo geho hned odvezeno
bylo do Šussu, kdež geg za tři dny k
podjwání wystawili, a pak do Petroz-
hradu odvezli. Vísto něho nynj blas-
vnj zpráwu nad weſterým wogstem
Buisse Repnijn obdržel.

^{F.O. HVEJDØS}
*) Versst gest Ruská mísle, a obsahuje
ge páry díl nassi České mísle.

3 Jasy příssla nám zpráva do ruskau, kteráž tak podivná gest, že skutečně o pravdě gegj dobrým práwem pochybowati můžeme. Obsah gegj gest následující: Gednání o pokog mezi Ruským a Čureckým dworem nagednau a mimo nadání wzalo sway změnu. Ruský dwůr nechce gináć s Čurký w pokog výzvě, leč že oni wossech kragin a zemí, kteréž oba cýsařství dworowé wybogozwali, gím docela postaupj. Slowem, Rusowé při nyněgssim shromáždění w Hüssu prohlásyli se na ten způsob, že není naděge, aby tak brzy pokog wygednan byl gegkož k němu ze wossech stran schylowalo. Rusowé, tak se píše, gsau na Čurký velmi příjsni, a není to žádná marná rozprávka, že Baymakaznowi, kterýž Moldawu přigmauti měl, a z té příčiny do Románu přigel, po brozylí, pokud dobrowolně neodgdeje, geg odtud wyženau.

*) Tot gest w prawdē neočekáwaná
nowina ! — O Rusých , genž od
swých výmjnek na krk vstaupiti ne-
chtj , můžeme co podobného sáudit ;
než žeby u nás cysačský dwór po zaz-
věný pokoge gesstě w takové roze-
pře se mīhal , aneb nowé výmjinky
sobě vkládal , o tom zagiště pochyz-
bowati můžeme .

ORAVSKÉ MÚZEUM
ZDRAVOTNICKÝ MUZEUM
Podlé gisťé zpráwy z Syrmie bolo
nám w známost vvedeno, že pevnost
Bélehrad po mnohem odkladu předce
giž gednau, a to dne 24 října Turkům
zase nazpátek odvedena bude. Mezi
tjm obdrželi sme gessie pozdnegssi zprá-
wu z Semeljna na den 24 řehož, kte-
rauž my zde celau na slovo klademe.

Dne 21 toho z Semendrye přišla
stafeta od Bassy, kterýž Panu Generálovi hraběti Bolowratovi vznámost
vvedl, že druhého dne odpoledne z Rocký
svánu poklonu včiniti chce, a daný sázek
sweho milého bratra (tak gimenoval na-
szeho Pana Generála) při výborném
zdraví nalezne, a při té přejšitosti že
mu chce swé vřísné přátelství prov-
kazati. Giny. list postal Bassa Panu
polnímu Maršalkovi hraběti Walisovi,
do Semeljna.

Bassa před Bélehradem poručil v
poli stany rozbít, tak aby se lid geho
žádných výstupků nedopustil, a mimo
to držké ge v přísné kázni. Ve vossesku
v studi zpráwách dává se mu veliká
cest, že gest muž slovutný, a zvláště
kterýž hledj, aby sobě s nassimi poddas-
nými dobré přátelstwo zachowal. Při
každém gedenání gest sewšim spokogen,
a v kazeze na sobě lastavost, um welini
vodečné za vossesko děluge; také obyčegně
takto knassim mluvíswá: "Vossecko gest
"přespříliš, a vjce nežby potřebj bylo;
"můg nevyší Sultán o dobrém přá-
"telstwu a welikomyšlnosti geho Milosti
"vossesko gest přeswědčen; nebo se vám
"vossesko wracuge, načež sine my někdy
"pomyšleni místi nemohli, a předewším
"aby nám Bélehrad nazpátek wrácen
"býti měl."

Dne 22 odpoledne bylo slyseti, že saříš Fráň Komissař Pan Generál Bassa s swým lidem blíže k Bélehradu přitáhl, a poručil tu opět polní stany rozbiti. Potom brzy přišlo několik Turků do Bélehradu, dílem chtice sobě zde potravy na kaupici, a dílem se pod hýdnanti, však jednoho každého vojenská stráž provázela. Giž toho dne Rácowé a Židé na Bélehradě v velikém strachu byli; všichni zalezli do svých stawen, a vrata y všecky dvéře vzavírali, a ani noha z domu nevykročili.

Tehož dne 22 Bassa na vstupu do města Pana Generála, gemuž naproti gel Pan Major Desesy s 12ti husary, a Bassa od Pana Generála s nevěrssi vctivostí přišel. Takž se praví, při tomto vstupu ani Bassa ani kdo giny z lidu jeho měl nějaké zbraně při sobě. Brzy nato v kočáru Pana Generála gel opět do ležení, kdež gessé Turci přes noc zůstali, a všichni po kogni a tisí byli.

Dne 23 před polednem přišel Bassa s swým lidem do Bélehradu, kterýmž časem tuto pevnost přišmal. Při tomto zanepráždnení přišla na něho měsíčka, a císařský král, selçar od říši Pan Cimerman, hned hofmanské košíky, kteří však on sám napřed vzal, y také gich přivec Turců tlumočník oživyl. Pak ge vzal y Bassa, a po mazle chvíli poznal dobrý avčinek, a poděkovoval se s hlubokou pochlounou. Alženice, kteří také vstoupil pán Konstantinos polště bránu, který proti Turcům ležení zavřena byla. Tento také v Bélehradě obědval, a s některimi oficyry pil kafe a tabák kaučil.

Odpoledne bylo oznámeno, že cí-

saříš Fráň Komissař Pan Generál Hrabě Bolowrat v parádě Bassu na vstupu. Okolo 4 hodin vogně postavilo se vezbrani, a brána proti Tureckému ležení byla otevřena. Nejprve gel komando husarů pod zprávou Pana Majora Desesy; pak říša Turecká muzyka, kteráž neustále trwala, nato gel Pan Generál Hrabě Bolowrat na krásném koni v císařské vnyformě, okolo něhož geli dva Obrštové, mnozí oficiři od říši, a uřednícy a císařský král. Člumocný Pan Žyrer, pak koně a vozové pro Pany Generály. Pak zase gel komando husarů.

Všichni geli bud v kočářích aneb na koních až do prostřed Tureckého ležení. Na kladnému Bassowu stanu, kdež všichni z kočáru vystoupili, a s koněm slezli. Pan Generál s vctivostí přistoupil k Bassowi, an na kanapi seděl; Páni oficyři kolem okolo se postavili, a Turci za nimi. Po první pokloně Pan Generál posadil se na kanape wedle Bassa po levé ruce, s kterýmž Bassa, galož y s ostatními oficyry rozmlauval, o přátelstvu ge vbezpečoval, a pak ge kafem a tabákem včet.

W čas této ceremonie muzykanti ed regimentu Karoly neustále hráli, a také pěkné kastry vvedli, že Turci nad tím všii, oči a huby otevřali. Husari, sami vybraní muži, z obou stran v parádě stáli, kteří také Turkům do očí pedli, a nad všemi hlawau kaučili. Mezi tím také Tatar stál před Bassovým stanem, a držel krásně ozdobeného židného koně. Posledně as za půl druhé hodiny nášli rozlančili se s Bassou, a Pan Generál obdržel onoho krásného

ORAVSKÉ MUZEUM P.O. Hviezdoslava
kone, a mimo to paket nejkrásnějších
Tureckých šatů. Vato nássi přede-
stým pořádkem obrátil se nazpět do
Bélehradu, a brána byla opět zavřena.

Dnes teprv 24ho cys. král. wog-
sko w parádě wytáhlo z pevnosti Béle-
hradu. V mostu z nássi strany stálo 6
kusů s rozpálenými lunty; a jakmile
nássi přessli, most w tu chvíli byl zbo-
řen. Když násse wogsko ráhlo, Turci
postavili se na břeh řeky Sáwy, a dis-
wili se velice nássemu vybranému lidu,
a že se při ném tak pěkný pořádek za-
chowává. Předtím se prawilo, že ná-
ssi při příchodu Turků z kusů stríleti bu-
dau, wssak to se nestalo, aniž toho za-
potřebí bylo.

Y sám také Bassa nássemu wogsku
slušné pochwaly odepřiti nemohl, když
nássho Pana Generála navštívil; z
wssak ale on tehdy nebyl wesel a poz-
kogné myslí, nýbrž patrně na sobě ga-
fanzy starost vklazoval, kterouž potom
také nássemu Panu Generálowi zgewil.
On mu hned příslíbil, že ho wssim za-
opatřiti chce, a hned toho dne 8 tisíc
liber reyže do Bélehradu bylo odwezeno.

Podlé této zprávy z Semeljna, taž-
ké y Sabáč w též měsícy Turkům bez-
pochody odweden byl, poněvadž wogz-
sko strany toho gíž předtím poručenj
dostalo. Dne 20 října gesste mnozý
Bélehradští obywatele přistěhovali se
do Semeljna, poněvadž Turkům nikte-
rak věřiti nechtí. Turecký Posel, ktež
rýž do Wjdne přigede, gíž na cestě gest,
a na poslovských stavuňcích wssudy
pro něho konové opatření gsau. On
po své celé cestě hned od hranic bude
míti cysářskau stráž gednoho Heymans

ORAVSKÉ MUZEUM P.O. Hviezdoslava
a 50 mužů, kteříž geg až do Wjdne
dopravodí.

Kněze Ipsylanty dne 25 října přigel
do Budjna, druhého dne nato obědval
v Pana polního Marssalka Prynce z Bo-
burku, v večer byl na divadle, a dne
27 ráno odebral se dale do Konstanty-
nopole, kdež dostatečnými důwody do-
kázati musý, že skutečně bez své vlastní
wule od cysářských zagat byl. O tom-
to Knížeti se prawí, že opět za Moldawského
Hospodáře vstanoven bude a
než my vjme, že Kněze Maurokordato,
kterýž po tu chvíli v Rusu gest, pomoz-
cý gegich o to důstogenství Tureckého
dwora požádal, a gakož sauditi můžeme,
také ho gistogramě dosahne.

Psaní z Románu 30 žáří. Turecký
Ministr Baimakan, kterýž sem asy před
třími týhodny přissel, jak slyssime, gmé-
nem Tureckého dwora Moldawské krage
(mimo Chočjn a Ráju) pod swau zpráz-
wu přigme. Tento Turek gest wážný
muž, wssak ale hned se na wssich audech
trše (takeli z hněwu aneb ze strachu, ne-
vij se) když gen Rusa gmenovati slyssi,
w takové má Rusy osfliwosti. — My
neyděle za 3 dny (tak se dale pisí) z Ro-
mánu odtáhneme. Když Kněze Potem-
skyn (kterýž nynj vniclý gest) o tom vssy-
ssel, že Baimakan do Románu přigel,
dal mu wzkázati, aby se w tu chvíli naz-
pět odebral, ginák že mu sám cestu
okáže, poněvadžby tam nic neměl co
činit; že sami Rusowé gsau Páni nad
Moldawau, a jakmile Rakauské wogz-
sko tam odtud wytáhne, že sami tu kra-
ginu osaděgj. Po této neočekávané
zprávě vstrassený Baimakan přissel hned
k nássim, a žádal o radu, coby w té pří-
pas-